

Welke (geo)data zit er in de Omgevingswet?

Auteur Wilko Quak

Datum Open Geo Dag (7 november 2024)

Overzicht

- De Omgevingswet is er
- Oud: Bestemmingsplannen.
- Nieuw: Omgevingsplannen
- Uitdagingen

Omgevingswet

- In werking op 1 januari 2024 (na veel uitstel)
- Iedere gemeente heeft een Omgevingsplan, maar:
 - In overgangsfase zijn bestemmingsplannen op veel plekken ook nog geldig.
- Maar
 - Rijk heeft al AMvB en Ministeriele Regelingen
 - Waterschappen: Waterschapsverordening
 - Provincie: Omgevingsverordening

Bestemmingsplan: kaart met bestemmingen

- plangebied
- Enkelbestemmingen
 - agrarisch
 - agrarisch met waarden
 - bedrijf
 - bedrijventerrein
 - bos
 - centrum
 - cultuur en ontspanning
 - detailhandel
 - dienstverlening
 - gemengd
 - groen
 - horeca
 - kantoor
 - maatschappelijk
 - natuur
 - overig
 - recreatie
 - sport
 - tuin
 - verkeer
 - water
 - wonen
 - woongebied

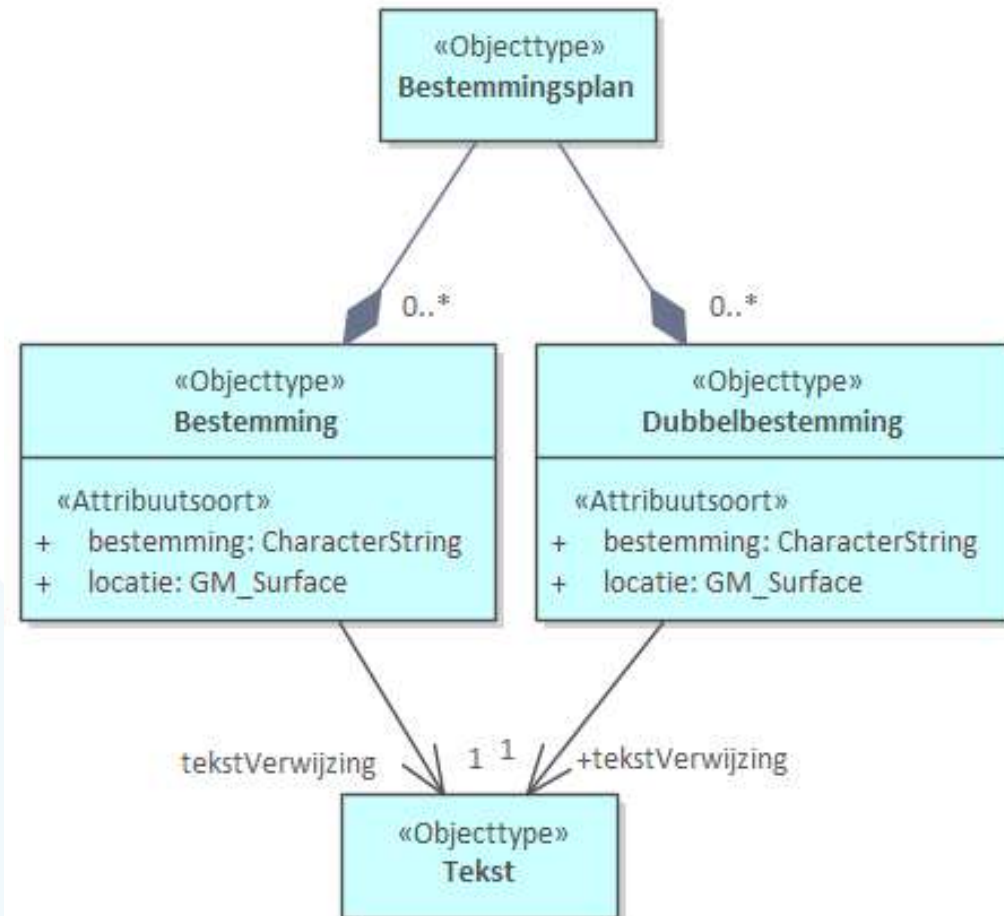

Met wat dubbelbestemmingen etc erover

Globaal overzicht bestemmingsplannen

- Bestemmingen vormen Planar Partition
- Met beperkt aantal mogelijkheden
- Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) zorgt voor een geharmoniseerd beeld.

Maar nu... de Omgevingwet (bron IPLO)

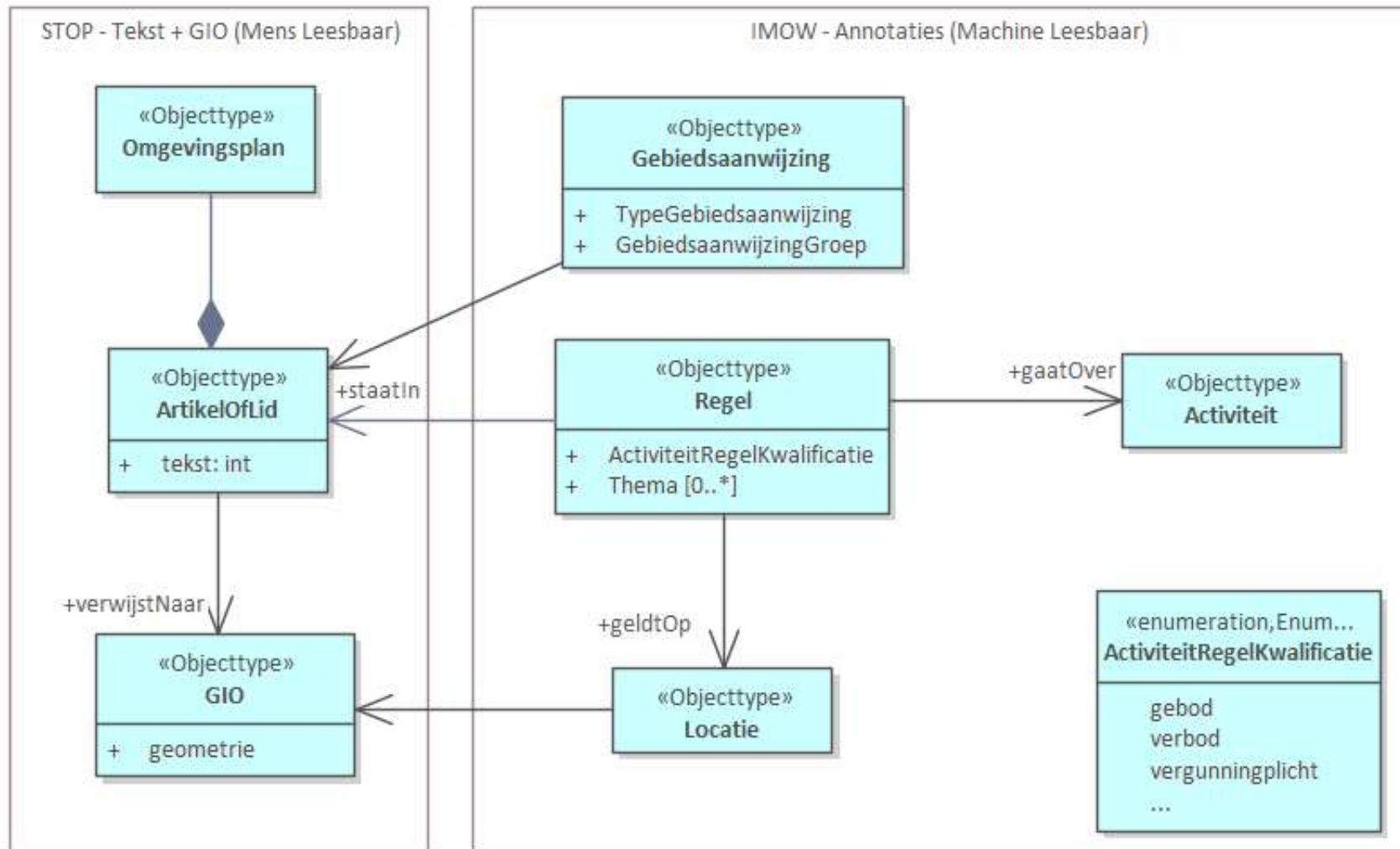
Wat er met de Omgevingswet verandert

- Gemeenten leggen in hun omgevingsplannen niet alles meer tot in detail vast, zoals zij dat eerder wel deden in bestemmingsplannen. Hierdoor hebben inwoners en bedrijven **meer ruimte om hun plannen uit te werken**.
- De Omgevingswet maakt het mogelijk dat gemeenten de regels aanpassen aan plaatselijke wensen en omstandigheden. Zo kunnen zij **oplossingen op maat** bieden.
- De overheid bekijkt alle onderdelen van de leefomgeving meer in **samenhang**. Zij kijkt bijvoorbeeld tegelijkertijd naar thema's als energie, duurzaamheid en sociale effecten.
- De Omgevingswet zorgt ervoor dat de overheid sneller beslist op aanvragen.
- Vertrouwen is de basis: vertrouwen van de overheid in inwoners en bedrijven, vertrouwen van inwoners en bedrijven in de overheid, en vertrouwen tussen overheden onderling.
- De overheid biedt mensen die wonen en werken in een gebied, meer ruimte om mee te denken over plannen en projecten van de overheid (participatie). Vernieuwende ideeën hebben daardoor meer kans van slagen. Zo kunnen inwoners bijvoorbeeld van tevoren meedenken met de overheid en ontwikkelaars over grote bouwprojecten.
- Inwoners of bedrijven die een project willen starten, kunnen hierover in overleg gaan met de gemeente, voordat zij een aanvraag indienen. De gemeente controleert dan van tevoren of de plannen voldoen aan de regels en geeft advies over eventuele wijzigingen.

Omgevingsdocumenten zijn anders

- De wet is anders dus de gegevens ook.
 - Veel vrijheid bij maken plan
 - Gebieden mogen elkaar overlappen.
 - Afstemming is nog niet op gang
- Niet direct mooie kaartjes.

Omgevingsplan (conceptueel)

Mini voorbeeld: Omgevingsplan en GIO Boschplaat op Terschelling

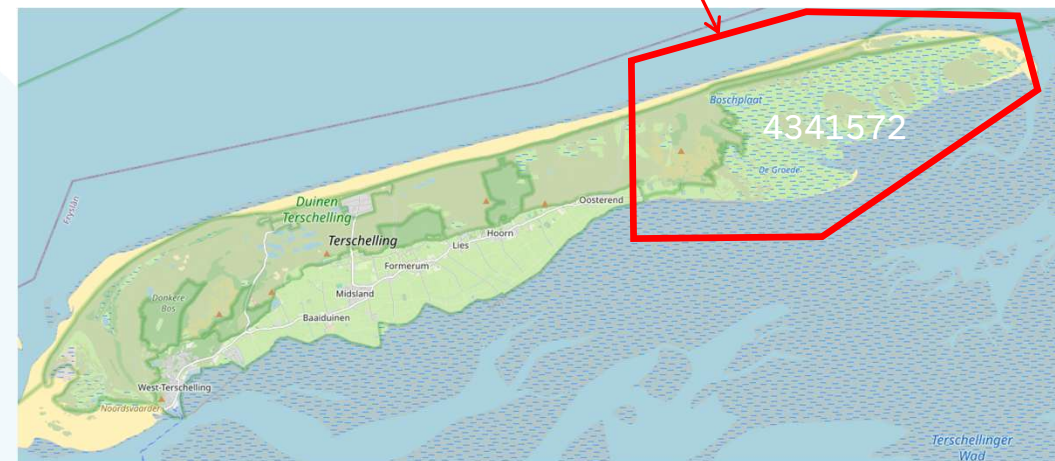
Gemeente wil regel opstellen voor Boschplaat.

- Gemeente maakt GIO met ID = '4341572'.
- Gemeente zegt in Omgevingsplan dat ze GIO met ID '4341572' de Boschplaat noemen.
- Gemeente voegt Artikel toe over Boschplaat
- Dit maak je machine leesbaar door Regel te annoteren met geldtOp verwijzing naar GIO.

Artikel 2.1:
Op de Boschplaat
zijn honden
verboden in het
broedseizoen.

Bijlage A:
GIO 4341572
noemen we
Boschplaat.

geldtOp

TPOD – Profiel op STOP en IMOW

- Legt beperkingen op aan types omgevingsdocumenten
- Bijvoorbeeld of je vrijetekst- of artikelstructuur mag gebruiken.
- Welke types OW-objecten mogen voorkomen.
- Bestaande profielen:
 - AMVB en MR
 - Instructie
 - Natura 2000
 - Omgevingsplan
 - Omgevingsvisie
 - Programma
 - Projectbesluit
 - Reactieve interventie
 - Voorbereidingsbesluit
 - Waterschapsverordening
 - Kennisgeving omgevingsvergunning voor buitenplanse omgevingsplanactiviteit

Bestemmingsplan vs Omgevingsplan

Bestemmingsplan

- Bestemmingen op de kaart
- Hoofbestemmingen zijn planaire partitie (ze overlappen niet en dekken precies de hele kaart af).
- Wordt in zijn geheel vastgesteld voor een aangewezen gebied
- ...

Omgevingsplan

- Regels op de kaart
- Iedere regel heeft eigen werkingsgebied. Die kunnen overlappen.
- 1 plan voor de hele gemeente dat je met wijzigbesluiten aanpast.
- Overgangsregeling tot 2032: Pons

Regels op de kaart dus...

The screenshot shows a web browser displaying the 'Regels op de kaart' page for a specific location in Amersfoort. The map shows the area around 'Kleine Koppel 6A, 3812PH Amersfoort'. A large red box is overlaid on the map with the text 'Maar ik wil bestemmingen!'. On the right side, a sidebar titled 'Omgevingsverordening provincie Utrecht' is visible, containing a list of regulations. The sidebar is highlighted with a red border.

Omgevingsloket Regels op de kaart

Opnieuw zoeken < Kleine Koppel 6A, 3812PH Amer...
154423, 463651
Deze coördinatie...
Oude Fabriekst...
Perceel Amerst...

Omgevingsverordening provincie Utrecht

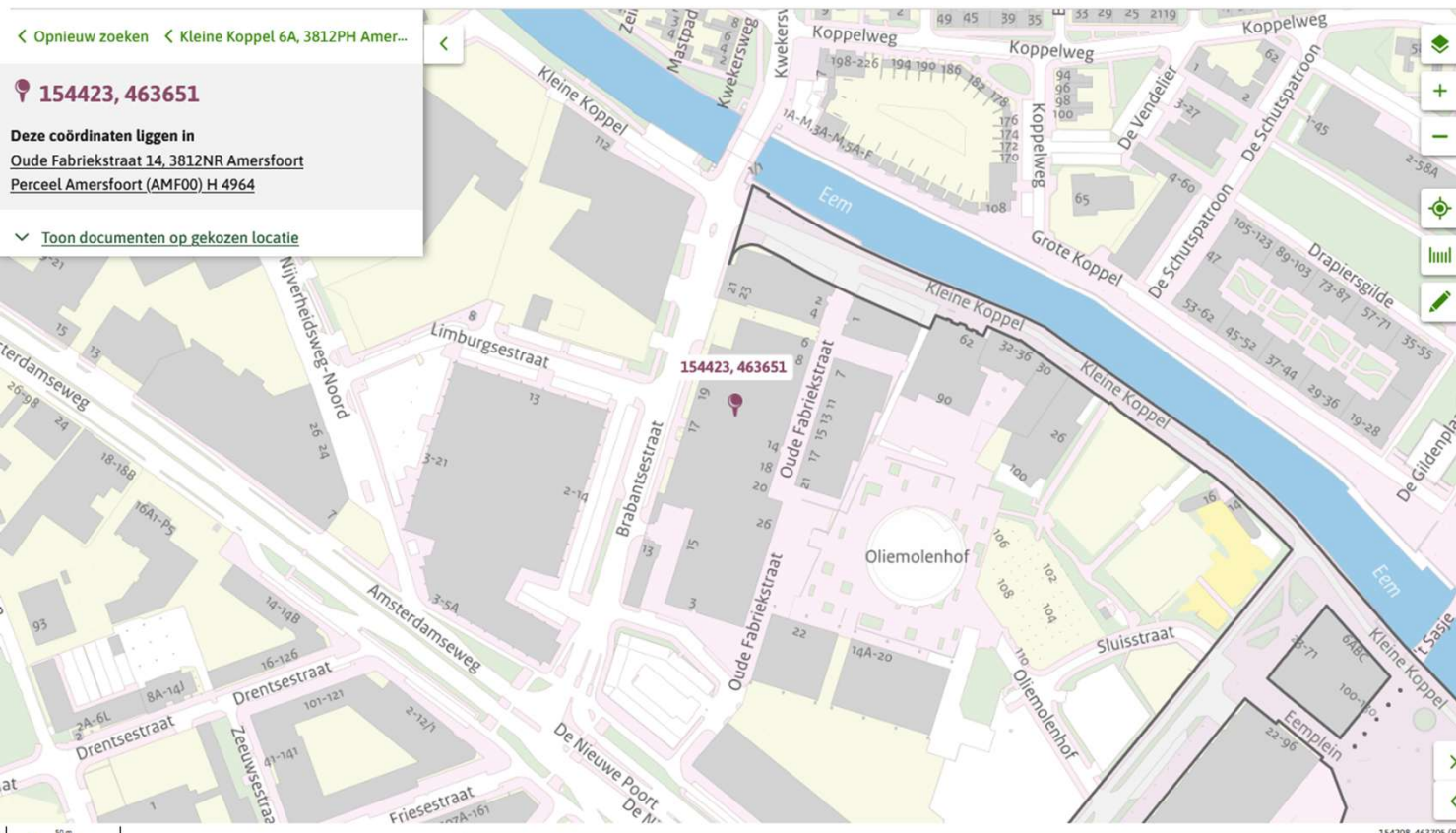
Bekijk: Gekozen locatie

- > Artikel 1.8 Hardheidsclausule
- > Artikel 1.9 Wijzigen en intrekken omgevingsvergunning
- ✓ Afdeling 1.2 Aanvraagvereisten
 - > Artikel 1.10 Aanvraagvereisten ontheffing instructieregels
 - > Artikel 1.11 Aanvraagvereisten toepassing hardheidsclausule
 - ✓ Artikel 1.12 Aanvraagvereisten melding
 - Een melding wordt ondertekend en bevat in ieder geval:
 - a. de naam en het adres van degene die de activiteit verricht;
 - b. het telefoonnummer en indien de aanvraag elektronisch wordt ingediend, het e-mailadres van de aanvrager of gemachtigde;
 - c. de aanduiding van de activiteit;
 - d. het adres waarop de activiteit wordt verricht; en
 - e. de dagtekening.
- ✓ Hoofdstuk 2 Watersysteem
 - ✓ Afdeling 2.1 Omgevingswaarden en monitoring regionale waterkering en wateroverlast
 - ✓ Paragraaf 2.1.1 Algemene bepaling omgevingswaarde regionale waterkering en wateroverlast
 - > Artikel 2.1 Oogmerk omgevingswaarden en monitoring regionale waterkeringen en wateroverlast
 - ✓ Paragraaf 2.1.2 Omgevingswaarde regionale waterkering en wateroverlast

Je hebt wel gebiedsaanwijzingen en activiteiten

Omgevingsloket Regels op de kaart

Menu

Omgevingsverordening provincie Utrecht

- Glastuinbouw niet toegestaan
 - Klein open bodemenergiesysteem
 - Reductielocaties
 - Stedelijk gebied
 - Waterschap Vallei en Veluwe binnen de bebouwde kom
- Activiteiten Ambtsgebied (7)
- Activiteiten op of in de bodem uitvoeren
 - Activiteit gereguleerd in de omgevingsverordening provincie Utrecht
 - Bestrijden veldmuis
 - Bouwen van een bodemgevoelig gebouw
 - Transformatorstation oprichten of wijzigen
 - Verjagen en verstoren van ganzen

En thema's

Omgevingsloket Regels op de kaart

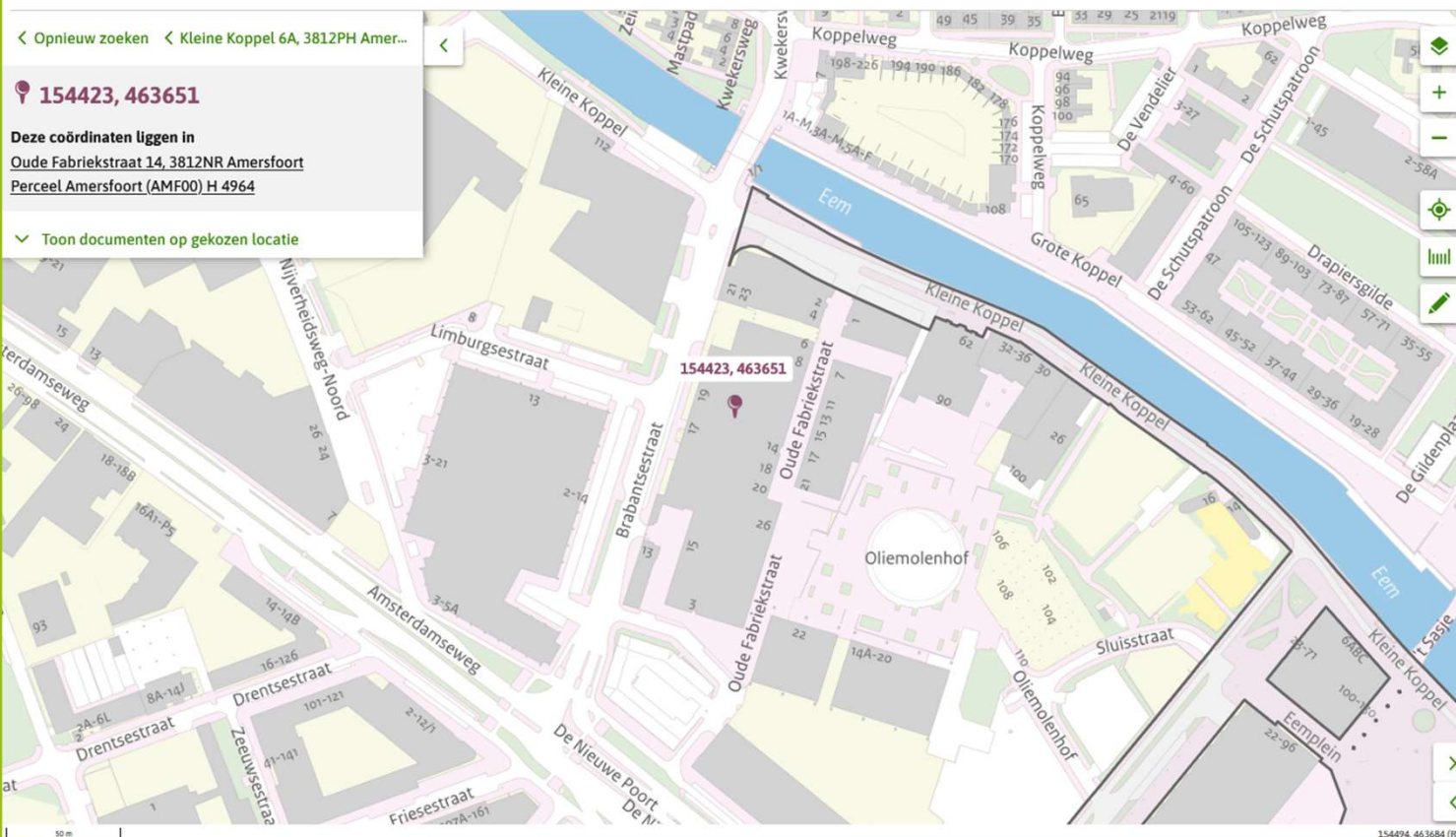
Menu

Opnieuw zoeken < Kleine Koppel 6A, 3812PH Amer...

154423, 463651

Deze coördinaten liggen in
Oude Fabriekstraat 14, 3812NR Amersfoort
Perceel Amersfoort (AMF00) H 4964

Toon documenten op gekozen locatie

Waterschapsverordening Waterschap Vallei en Veluwe

Plekinfo Overzicht **Regels** Bijlagen Toelichting Kaarten Zoeken

Bekijk: Gekozen locatie

- > Artikel 2.41 Toepassingsbereik
- ▼ Paragraaf 2.1.13 Beplanting op een niet verholen waterkering
- > Artikel 2.47 Toepassingsbereik
- > Artikel 2.48 Aanwijzing algemene regels
- > Artikel 2.49 Algemene regels aanbrengen en hebben beplanting
- ▼ Artikel 2.50 Algemene regels wijzigen of verwijderen beplanting

Kenmerken en kaart

Compacte weergave

Algemene kenmerken

Type regel
Thema's regel voor iedereen water en watersystemen

Dit lid geldt in

WK 03 Beperkingengebied met betrekking tot een niet verholen waterkering

Activiteiten

Beplanting aanbrengen of verwijderen bij een niet verholen waterkering
toegestaan in: WK 03 Beperkingengebied met betrekking tot een niet verholen waterkering

OK, alles is anders, maar hoe dan?

Kijk maar op:

- <https://omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart/>
- Gegevens komen uit OZON via API
 - <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/ontwikkelaarsportaal/api-register/>

Detail staan in

- De STandaard Officiële Publicaties (STOP):
 - via: <https://standaarden.overheid.nl/stop>
- Toepassingsprofiel Omgevingsplan (TPOD):
 - Via: <https://www.geonovum.nl/omgevingswet/STOPTPOD>
- Informatiemodel Omgevingwet
 - Via: <https://www.geonovum.nl/omgevingswet/STOPTPOD>

STOP – Standaard Officiële Publicaties

- Standaard gebaseerd op XML
- Legt het tekstmodel van omgevingsdocumenten (=Regeling) vast.
 - Ieder tekstonderdeel bevat een unieke id (wld)
- Legt de structuur van een GIO (Geografisch Informatie Object) vast.
- Teksten verwijzen naar GIO's (niet andersom). (anders dan IMRO).
- Besluit vs Regeling
- Twee hoofdtypes documenten:
 - Artikelstructuur: voor documenten die regels opstellen in artikelen (zoals Omgevingsplan)
 - Vrije tekst structuur: voor documenten met een wat lossere vorm, veelal visiedocumenten (zoals Omgevingsvisie)

OZON

Is een geïntegreerde database bij het kadaster die bevat:

- Alle OW-objecten
- Een kopie van relevante versies van omgevingsdocumenten van de LVBB.
- Bestuurlijke grenzen.
- Alle data is tijdreisbaar (ex-tunc).

Dit geheel is via API's geïntegreerd bevroagbaar. Open stelsel voor derden

Artikelstructuur

Alleen Artikelen en Leden hebben annotaties en wel de volgende:

- Thema
- (Juridische)Regel
- Werkingsgebied (afgeleid)

De Annotaties hangen dan weer aan Regel:

- Activiteit (verwijst naar Locatie waar de regel voor de activiteit geldt)
- Gebiedsaanwijzing (Verwijst naar Locatie)
- Norm met Normwaardes (Verwijst naar Locatie waar de Normwaarde geldt)
- Locaties (waar geldt de regel)

Thema

- Kernachtige weergave van de grondgedachte achter een regel. (Komt uit waardelijst van stelselcatalogus met 15 waardes)

Thema's

Regels en beleid voor algemene onderwerpen zoals:

Bodem

Bouwwerken

Cultureel erfgoed

Energie en natuurlijke hulpbronnen

Externe veiligheid

Geluid

Gezondheid

Infrastructuur

Landgebruik

Landschap

Lucht

Milieu algemeen

Natuur

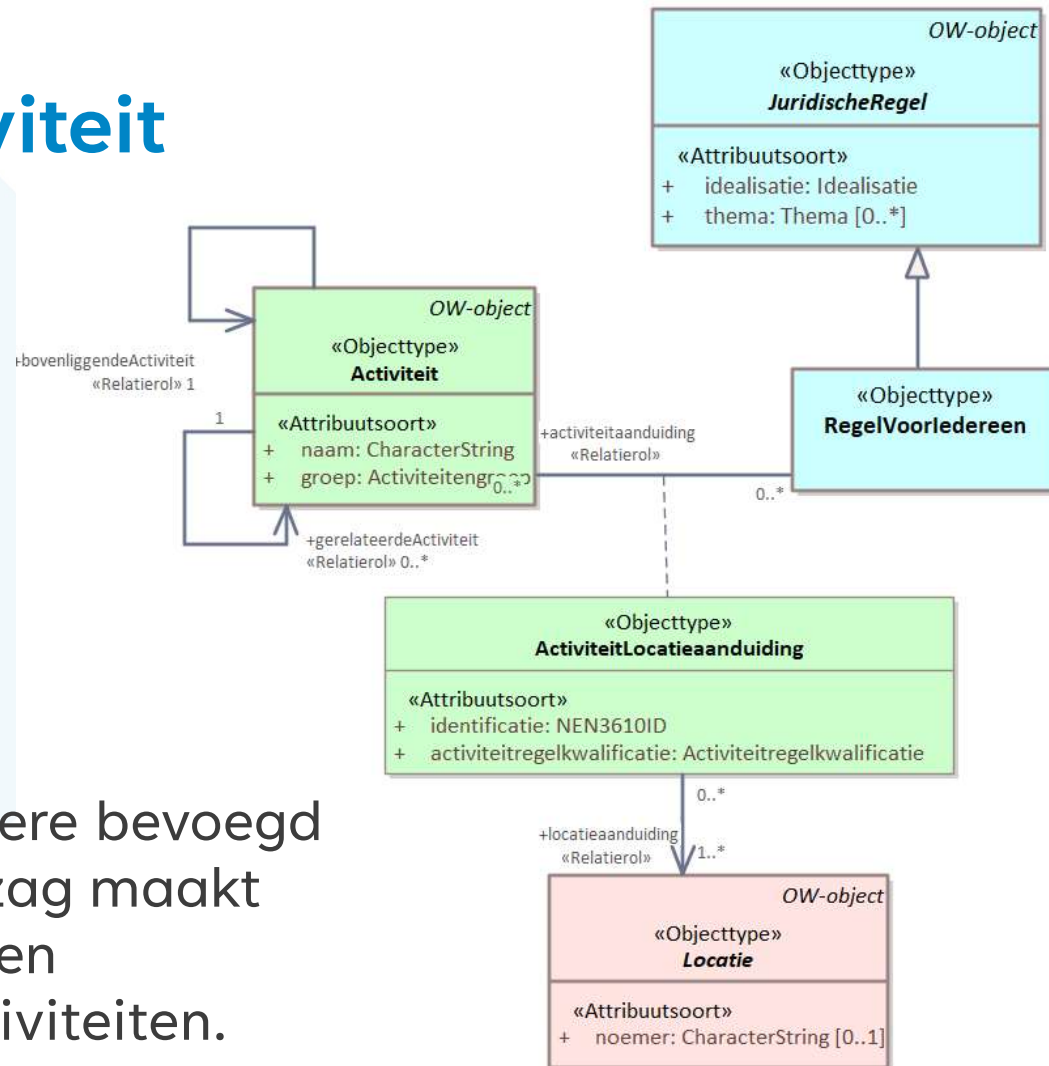

Procedures

Water en watersystemen

Activiteit

- Iedere bevoegd gezag maakt eigen activiteiten.

Functionele structuur

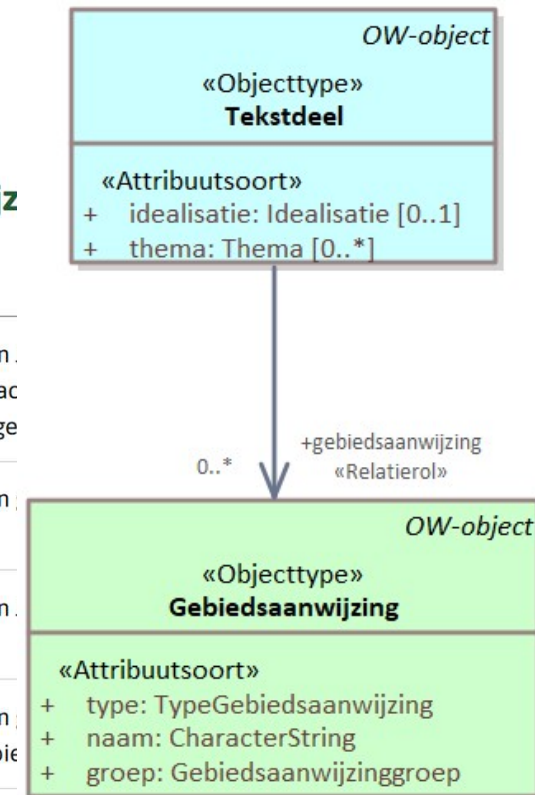

Gebiedsaanwijzing

- Een gebiedsaanwijzing is het aanwijzen van een specifiek gebied of een gebied waarover een regel gaat.
- Eigenschappen:
 - type (korte waardelijst)
 - naam (vrij te kiezen)
 - groep (lange waardelijst)

19 Waarden in waardelijst TypeGebiedsaanwijz

Waarde	Definitie
beperkingengebied	Object dat machineleesbaar maakt dat een gebied bedoeld in de Omgevingswet: een bij of krachtig object, regels gelden over activiteiten die ge
bodem	Object dat machineleesbaar maakt dat een gebied bodemkwaliteit.
bouw	Object dat machineleesbaar maakt dat een gebied situering van bouwwerken.
defensie	Object dat machineleesbaar maakt dat een gebied tegenaan van verstoring van militaire gebie
energievoorziening	Object dat machineleesbaar maakt dat een gebied is aangew van de energievoorziening.

Samenvattend

- De wereld van hoofdbestemmingen en nevenbestemming is voorbij!
- Omgevingsplannen bevat regels.
 - Gebiedsaanduidingen hebben een type.
 - Activiteiten hebben een naam
 - Regels kunnen een thema hebben.
- Via open stelsel voor derden is alles beschikbaar via API.
- Uitdaging: kaart met overzicht van wat waar mag

Bedankt!

Geonovum

T 033 460 41 00

E info@geonovum.nl

I www.geonovum.nl

bezoekadres

Barchman Wuytierslaan 10
3818 LH Amersfoort

postadres

Postbus 508
3800 AM Amersfoort